

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

ШКОЛА ЗА ДОКТОРСКИ СТУДИИ
ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПО
АРХИТЕКТУРА И УРБАНИЗАМ

ЦЕНТАР ЗА НАПРЕДНИ И
ПОСТДОКТОРСКИ ИСТРАЖУВАЊА -
ЦАПРИС УКИМ

АПСТРАКТИ

ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

13 мај, 2024

CENTER FOR ADVANCED AND
POSTDOCTORAL RESEARCH

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ

SS. CYRIL AND METHODIUS UNIVERSITY
FACULTY OF ARCHITECTURE - SKOPJE

DOCTORAL SCHOOL
DOCTORAL STUDIES IN
ARCHITECTURE AND URBANISM

CENTER FOR ADVANCED
AND POSTDOCTORAL RESEARCH -
CAPRIS UKIM

BOOK OF ABSTRACTS

**ANNUAL
CONFERENCE**

May 13, 2024

“ ”

Годишната конференција е во организација на Архитектонскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Советот на докторските студии по архитектура и урбанизам и Центарот за напредни и постдокторски истражувања во координација со Универзитетската школа за докторски студии и се реализира во согласност со годишниот академски календар во вториот семестар, во согласност со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. За пријавување на годишната конференција, докторандите од четвртиот семестар доставуваат пријава за годишна конференција, презентација на рецензирианиот труд од семинарот во третиот семестар и реализираат јавна презентација.

The annual conference is organized by the Faculty of Architecture, "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje, the Council of Doctoral Studies in Architecture and Urbanism and the Center for advanced and postdoctoral research in coordination with the University School for Doctoral Studies and is realized in accordance with the annual academic calendar in the second semester, in accordance with the Rulebook on conditions, criteria and rules for enrollment and studying on the third cycle of academic studies - doctoral studies at the "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje. To apply for the annual conference, doctoral students in fourth semester submit: application for an annual conference in the fourth semester, presentation of the reviewed seminar in the third semester and give a public presentation.

8 ПРОГРАМА

ГОСТИ

14 Проф. д-р Микеле Бонино

16 Доц. д-р Валерия Федериги

АПСТРАКТИ

20 Хафије Мурати

**Инвентаризација и категоризација
на основните училишта во полошкиот регион**

22 Мелиха Исмаил

**Влијанието на образовните реформи врз
проектирањето на основни училишта во
Република Северна Македонија**

24 Егзона Зендели Вејсели

**Форми на населување на морфолошките
граници на пределот, случајот на помеѓуто
на Шар Планина и котлината Полог**

26 Владица Николовска

**Проблеми на пристапност во објекти
за образование во македонски контекст**

28 Дарко Драгановски

**За морфологијата на митолошките
слики-претстави**

30 Сумејје Жупани

**За спонтаноста во јавниот простор
како битијна комуникациска потреба**

32 Дезире Тилингер

**Суботица (не)изградена - Просторната синтакса
како алатка за истражување на недовршените
модернизации**

34 Федерика Џо Гардела

**Хибридна агенција. Теории и практики
за архитектонски проектирање во рамките
на дигиталниот пресврт**

8 PROGRAM

GUESTS

14 Prof. Michele Bonino, PhD

16 Asst. Prof. Valeria Federighi, PhD

ABSTRACTS

20 Hafije Murati

**Inventorization and categorization
of primary schools in the Polog region**

22 Meliha Ismail

**The influence of educational reforms
on the design of primary schools
in the Republic of North Macedonia**

24 Egzona Zendeli Vejseli

**Forms of settlement on the morphological
boundaries of the landscape area,
the case between Shar Mountain and Polog Valley**

26 Vladica Nikolovska

**Problems of accessibility in facilities
for education in the macedonian context**

28 Darko Draganovski

**On the morphology of mythological
images-representations**

30 Sumejje Zhupani

**About spontaneity in public space
as an essential communication need**

32 Dezire Tilinger

**Subotica (un)built - Space syntax as a tool
for exploring unfinished modernisations**

34 Federica Joe Gardella

**Hybrid Agency. Architectural design theories
and practices within the digital turn**

13.5.2024

ПОНЕДЕЛНИК

09.15 I Пристигнување на учесниците / ЦАПРИС УКИМ

09.30 I Воведни обраќања:

Проф. д-р Огнен Марина
Декан на Архитектонскиот факултет во Скопје
Андреа Силвестри
Амбасадор на Италија во Северна Македонија

10.00 I Предавање:

Проф. д-р Микеле Бонино
Доц. д-р Валерия Федериги
„ACROSS. ARCHITECTURAL DESIGN BETWEEN PRACTICE AND ACADEMIA.“

11.00 I Јавни презентации на учесници на конференцијата
Студиска програма по архитектура и урбанизам -
Архитектонски факултет во Скопје:

Хафије Мурати
Мелиха Исмаил
Егзона Зендели Вејсели

12.00 I Пауза за кафе

12.30 I Јавни презентации на учесници на конференцијата
Студиска програма по архитектура и урбанизам -
Архитектонски факултет во Скопје:

Владица Николовска
Дарко Драгановски
Сумејје Жупани

13.30 I Пауза за кафе

13.45 I Јавни презентации на учесници на конференцијата
Архитектонски факултет, Универзитет во Белград:

Дезире Тилингер

Оддел за архитектура и дизајн при Политехничкиот
универзитет во Торино:

Федерика Џо Гардела

13.5.2024

MONDAY

09.15 I Arrival of participants / CAPRIS UKIM

09.30 I Introductory speeches:

Prof. Ognen Marina, PhD
Dean of Faculty of Architecture, Skopje
Andrea Silvestri
Ambassador of Italy to North Macedonia

10.00 I Lecture:

Prof. Michele Bonino, PhD
Asst. Prof. Valeria Federighi
„ACROSS. ARCHITECTURAL DESIGN BETWEEN PRACTICE AND ACADEMIA.“

11.00 I Public presentations of the conference participants
Study program in architecture and urbanism -
Faculty of Architecture, Skopje:

Hafije Murati
Meliha Ismail
Egzona Zendeli Vejseli

12.00 I Coffee break

12.30 I Public presentations of the conference participants
Study program in architecture and urbanism -
Faculty of Architecture, Skopje:

Vladica Nikolovska
Darko Draganovski
Sumejje Zhupani

13.30 I Coffee break

13.45 I Public presentations of the conference participants
Faculty of Architecture, University of Belgrade:

Desire Tilinger

Department of Architecture and Design,
Politecnico di Torino:

Federica Joe Gardella

СУБОТИЦА (НЕ)ИЗГРАДЕНА - ПРОСТОРНАТА СИНТАКСА КАКО АЛАТКА ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ НА НЕДОВРШЕНИТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ

SUBOTICA (UN)BUILT - SPACE SYNTAX AS A TOOL FOR EXPLORING UNFINISHED MODERNISATIONS

This research represents a part of a broader study on the subject of unfinished modernisations from the Yugoslav era. It raises the question of how we should deal with unfinished large-scale urban developments in the present time, given the shift from the socialist to the post-socialist or neoliberal planning paradigm that occurred in the member states after the dissolution of Yugoslavia.

The selection of Subotica as the case study was motivated firstly due to an unfinished modernisation, imagined as two mass housing neighborhoods: Prozivka and Radjalac, connected by a boulevard/pedestrian zone, that spans the width of the city and which is spontaneously developing today with no clear vision, and secondly, to introduce Subotica's still rather unknown modern heritage to an international audience.

Typically, studies on modern architecture are conducted through historical-interpretive research strategies. However, this research explores the potential for aiding historical research with simulation strategies, particularly space syntax, a set of theories and techniques for analysing spatial configurations, in order to achieve a more comprehensive research approach by adding a layer of quantifiable data to the qualitative nature of historical inquiries.

The historical-interpretive aspect of the research involves analysing the origin and development of modern architecture and planning in Subotica, while the simulation research aspect applies space syntax analysis to compare the planned and realized state of Subotica's unfinished modernization, resulting in a set of analytical drawings.

The goal of this research is twofold. Firstly, it explores the potential of space syntax to implement historical urban plans in contemporary urban settings and planning practices, and secondly, for the particular case study of Subotica, it aims to determine if the city would benefit by finishing its once imagined modernisations.

Наслов на изданието / Title of the Publication:

Апстракти: годишна конференција

Book of Abstracts: Annual Conference

Уредник / Editor:

Проф. д-р Јован Ивановски

Prof. Jovan Ivanovski, PhD

Издавач / Publisher:

Архитектонски факултет – Скопје

Faculty of Architecture - Skopje

За издавачот / For publisher:

Проф. д-р Огнен Марина, декан

Prof. Ognen Marina, PhD, Dean

Техничко уредување / Technical editing:

Ас. м-р Тea Дамјановска

Asst. Tea Damjanovska, MArch

Тираж / Copies:

50 примероци

Печати / Print:

Архитектонски факултет – Скопје

Faculty of Architecture - Skopje

Место и година на издавање / Place and Year of Issue:

Скопје / Skopje, 2024

ISBN 978-9989-118-43-2